

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ในการดำเนินงานตามโครงการนาร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 457 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการส่งกลุ่มตัวอย่างแยกตามลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับตอบแบบสอบถาม จำนวน 210 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรของยามานะ จำแนกโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาตามขนาดโรงเรียน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากการเทียบสัดส่วนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการสัมภาษณ์ จำนวน 25 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 10% ของขนาดประชากรในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา และใช้ขั้นตอนการสุ่มลักษณะเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

เขตพื้นที่การศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	เล็ก	กลาง	ใหญ่
เขตพื้นที่การศึกษาที่ 1	29	19	23	13	9	10
เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2	29	46	29	13	21	13
เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3	41	32	16	19	15	7
เขตพื้นที่การศึกษาที่ 4	26	47	10	12	22	5
เขตพื้นที่การศึกษาที่ 5	55	40	15	26	18	7
รวม	180	184	93	83	85	42

จากตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยซึ่งเป็นโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ประชากร จำนวน 457 โรงเรียน จำแนกเป็นขนาดเล็ก จำนวน 180 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 184 โรงเรียน และขนาดใหญ่ จำนวน 93 โรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 โรงเรียน จำแนกเป็นขนาดเล็ก จำนวน 83 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 85 โรงเรียน และขนาดใหญ่ จำนวน 42 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินงานตามโครงการนาร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก แบบสอบถามเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหาร ขนาดโรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษา

ตอนที่ 2 ศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินงานตามโครงการนาร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยสอบถามเกี่ยวกับภารกิจงาน

ด้านการบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานวิชาการ

2. แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เกี่ยวกับภารกิจงาน การบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานวิชาการ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือทั้งแบบสอบถามตามแบบมีมาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) และแบบสัมภาษณ์ (บุญธรรม กิจปรีดาภิรุทธิ์ . 2531 : 43-97)

3. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียน ในการดำเนินงานตามโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ให้ครอบคลุมภารกิจ 4 ภารกิจ คือ ภารกิจการบริหารทั่วไป ภารกิจการบริหารงานบุคคล ภารกิจการบริหารงานงบประมาณ และภารกิจการบริหารงานวิชาการ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

5. ทดสอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ . 2540 : 117)

4.1 รองศาสตราจารย์บุญชัย คุณูปการ อาจารย์ประจำวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

4.2 นางสาวภนภพวรรณ เลหาไพศาล ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนศึกษา บึงพระพิษณุโลก ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 พิษณุโลก

4.3 นายสุวิทย์ ดำรงค์เกียรติ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอวังทอง รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 พิษณุโลก

4.4 นายเกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ นครไทย เจ้าหน้าที่หน่วยนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 พิษณุโลก

4.5 นายสมปอง เกษประสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ นครไทย เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 พิษณุโลก

ได้ค่า IOC ของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00

6. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะอีกครั้ง ก่อนดำเนินการจัดพิมพ์เพื่อนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน

8. นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอความร่วมมือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนตามตัวแปร วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหาร ขนาดโรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินงานตามโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้คือ

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินงานตามโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยนำคะแนนเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง	มีศักยภาพในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง	มีศักยภาพในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง	มีศักยภาพในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง	มีศักยภาพในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง	มีศักยภาพในระดับน้อยที่สุด

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียน ในการดำเนินงานตามโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหาร ขนาดโรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบคือสถิติ F (F – test) และทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ดำเนินการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียน ในการดำเนินงานตามโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจากการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ค่าการทดสอบเอฟ (F – test) และทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย

วิธีของเชฟเฟ (Scheffe 's Method)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University